Lietas Nr. C29618015
Lietas arhīva Nr. CA-0382-16/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jelgavā 2016.gada 7.decembrī

Zemgales apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente D.Baltā
tiesneši A.Misiuna, R.Rinčs
ar sekretāri I.Šabaļinu-Dekaņicku
piedaloties prasītājas pilnvarotajam pārstāvim /pers. B/
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. C/ prasību pret /pers. D/ par samaksāto maksājumu, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, parāda piedziņu sakarā ar /pers. D/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 11.janvāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 7.septembrī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts prasītājas /pers. C/ prasības pieteikums pret atbildētāju /pers. D/ par samaksāto maksājumu, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, parāda piedziņu.

Prasības pieteikumā tiek norādīts uz turpmāk minētiem apstākļiem un argumentiem.

Prasītāja/pers. C/ dzīvoklī Nr./numurs/adrese/ dzīvo no padomju laika. Dzīvoklī ir deklarēta prasītāja un atbildētāja /pers. D/. Dzīvoklis nav privatizēts, prasītāja īrē dzīvokli kā īrniece, un atbildētāja dzīvo dzīvoklī kā īrnieka ģimenes locekle - meita.

No 1999.gada atbildētāja maksā nesamērīgi mazu summu par komunālo maksājumu daļu par lietošanu, kā arī par elektrību, gāzi un citiem pakalpojumiem. Prasītāja ir vairākas reizes vērsusies pie atbildētājas ar lūgumu maksāt savu daļu par komunālajiem pakalpojumiem. 2014.gada 10.janvārī prasītāja nosūtīja atbildētājai pirmstiesas brīdinājumu ar lūgumu maksāt savu daļu par dzīvokli. Atbildētāja sāka maksāt savu daļu par komunālajiem pakalpojumiem, bet par gāzi un elektrību nemaksā. Tāpat atbildētāja atsakās prasītājai kompensēt jau samaksāto summu, ko prasītāja maksāja atbildētājas vietā pēdējos 10 gadus.

Prasītāja uzskata, ka atbildētājai ir pienākums solidāri apmaksāt ar dzīvojamās telpas lietošanu saistītos rēķinus. Atbildētāja savas saistības nepilda. Atbildētāja par laika periodu no 2005.gada 1.janvāra līdz 2015.gada augustam ir parādā par samaksātajiem komunālajiem pakalpojumiem 1970,44 *euro*.

Pamatojoties uz Civillikuma 1402., 1590., 1765., 1770., 1771., 1779., 1788, 1811.pantu, likumu „Par dzīvokļa īpašumu" 9., 10.pantu prasības pieteikumā izvirzīti prasījumi:

1. piedzīt no /pers. D/ par labu /pers. C/ samaksāto komunālo pakalpojumu parādu par laika periodu no 2005.gada 1.janvāra līdz 2015.gada 31.augustam 1970,44 *euro*;
2. piedzīt no /pers. D/ par labu /pers. C/ tiesāšanās izdevumus 300,40 *euro*;
3. noteikt /pers. C/ tiesības saņemt no /pers. D/ likumiskos 6% gadā no piedzītas summas līdz sprieduma izpildei.

Atbildētāja /pers. D/ rakstveida paskaidrojumos norādījusi (lietas 1.sējuma 238.lapa), ka prasību atzīst pilnībā. Paskaidroja, ka prasītāja nav darījusi zināmu nepieciešamo maksājumu apmēru, ir gatava atmaksāt prasītājai pieprasīto summu, sadalot to termiņos uz trīs gadiem.

Ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 11.janvāra spriedumu prasība apmierināta pilnībā.

Tiesa nosprieda piedzīt no /pers. D/ par labu /pers. C/ samaksātos komunālos pakalpojumus par laika periodu no 2005.gada 1.janvāra līdz 2015.gada 31.augustam 1970,44 *euro* un samaksātos tiesāšanās izdevumus - valsts nodevu 295,57 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro*, kopā 300,27 *euro*, atzīstot /pers. C/ tiesības saņemt no /pers. D/ likumiskos 6% gadā no piespriestās pamatparāda summas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai), kā arī piedzīt no /pers. D/ par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,68 *euro*.

Pirmās instances tiesa nodibinājusi, ka lietā nav strīda, ka dzīvoklī Nr./numurs/adrese/dzīvo prasītāja un atbildētāja.

Atsaucoties uz Civilprocesa likuma 193.panta piekto daļu, pirmās instances tiesa atzinusi, ka prasība par parāda un tiesas izdevumu piedziņu ir apmierināma, jo nepastāv strīds par prasību pēc būtības, ka arī tiesai nav iesniegti iebildumi par prasību, vai kādi pierādījumi, kas apgāztu prasītāja iesniegtos pierādījumus.

Pirmās instances tiesa atsaukusies uz Civillikuma 1402.pantā noteikto par saistību tiesību rašanos un Civillikuma 1779.panta noteikto par pienākumu atlīdzināt zaudējumus.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka no atbildētājas /pers. D/ par labu prasītājai /pers. C/ ir piedzenams parāds 1970,44 *euro*, ņemot vērā, ka atbildētāja prasību atzina.

Pirmās instances tiesa, atsaucoties uz Civillikuma 1756.pantā noteikto par procentu apmēru, atzinusi, ka prasītājas lūgums par tiesību atzīšanu saņemt likumiskos nokavējuma 6% gadā ir pamatots, un ir atzīstamas prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos nokavējuma 6% gadā par piespriesto, bet nesamaksāto summu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma noteikumiem pirmās instances tiesa izvērtējusi piedzenamos tiesas izdevumus.

Par Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 11.janvāra spriedumu apelācijas sūdzību iesniedza atbildētāja /pers. D/ (lietas 1.sējuma 252.lapa). Apelācijas sūdzībā norādīts, ka spriedums tiek pārsūdzēts pilnā apjomā atbilstoši turpmāk minētiem argumentiem.

Pirmās instances tiesas spriedumā nav iekļauti atbildētājas paskaidrojumos uz prasību norādītie argumenti, ka prasības apmierināšanas gadījumā ir nosakāma sprieduma izpilde, ka atbildētāja ir ar mieru maksāt parādu pa daļām, attiecīgi izmantojot mediāciju, vai vienojoties ar prasītāju. Tiesas sēdē

nesaprotamu iemeslu dēļ atbildētājai netika dots laiks ne vienoties ar prasītāju, ne arī izmantot mediācijas procedūru.

Pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā apstākli, ka periodā, par kuru ir piedzīts parāds, prasītāja nav informējusi atbildētāju par veicamajiem maksājumiem ik mēnesi vai vispārpieņemtā veidā ik periodu, ko atbildētāja spētu maksāt, ja pati prasītāja būtu izrādījusi ieinteresētību maksājumu saņemšanā. Tāpēc atbildētājas ieskatā par pamatotu ir noteikt konkrētajā situācijā parāda samaksu noteiktā laika periodā.

Pirmās instances tiesas sprieduma izpildes gadījumā atbildētāja paliek bez iztikas līdzekļiem, un šajā situācijā ir vainojama tieši prasītāja, kas nav informējusi par situāciju, ka atbildētājas veikto maksājumu apmērs nesedz pusi no nepieciešamajiem maksājumiem.

Pirmās instances tiesa arī nav pārbaudījusi prasītājas apgalvoto, ka no atbildētājas ir piedzenama puse no maksājumiem, kas veicami par strīdus dzīvokli. Atbildētāja paskaidrojumos norādīja, ka lietojusi mazāk par pusi no konkrētā dzīvokļa, turklāt dzīvoklī uzturējās mazāk nekā prasītāja, tāpēc piedzenamajai summai ir jābūt proporcionālai lietotajai platībai.

Pirmās instances tiesai bija jāpārbauda un jāvērtē atbildētājas norādītie apstākļi un argumenti, neskatoties uz to, ka prasība tika atzīta.

Tieši prasītājas vaina kalpojusi par pamatu iespējamā parāda esamībai, tāpēc arī spriedumā ir jāatspoguļo šis apstāklis, un, ja arī no atbildētājas ir piedzenama kāda summa, tās samaksai ir jābūt noteiktai pakāpeniski.

Apelācijas sūdzībā tiek lūgts atcelt pirmās instances spriedumu, bet prasības apmierināšanas gadījumā spriedumā noteikt piedzenamās summas sadali uz 36 mēnešiem, nosakot mēnesī maksājamo summu ne liekāku par 65 *euro*.

Prasītāja/pers. C/ paskaidrojumos par apelācijas sūdzību norādījusi (lietas 2.sējuma 3.-4.lapa), ka apelācijas sūdzību neatzīst.

Paskaidroja, ka norādītais apelācijas sūdzībā neatbilst patiesībai. Apelācijas sūdzībā atbildētāja norādīja, ka esot ar mieru maksāt parādu pa daļām, bet 2015.gada 4.novembrī tiesā saņemti atbildētājas paskaidrojumi par prasību, kuros norādīts, ka atbildētāja prasību atzīst pilnībā. Tāpat 2015.gada 17.decembra tiesas sēdē atbildētāja prasību atzina, par ko parakstījās pielikumā pie tiesas sēdes protokola.

Apelācijas sūdzībā atbildētāja norādīja, ka viņai netika dots laiks vienoties ar prasītāju, bet atbildētāja ilgstoši nevēlas iet uz kontaktu. Prasītāja gribēja vienoties ar atbildētāju ārpus tiesas kartības un 2014.gada 10.janvārī prasītāja nosūtīja atbildētājai pirmstiesas brīdinājumu ar lūgumu maksāt savu daļu par komunālajiem pakalpojumiem. Pēc tam trīs mēnešus pēc kārtas ar ierakstītu vēstuli tika nosūtītas rēķinu kopijas, bet atbildētāja turpināja maksāt par visiem komunāliem maksājumiem tikai 14,23 *euro*. Pašlaik atbildētāja arī maksā nesamērīgi mazu summu par komunālo pakalpojumu lietošanu, turklāt rēķinus par elektrību, gāzi un par zemes nodokli nemaksā vispār.

Atbildētāja visu dzīvokli ir aizkrāmējusi ar savām mantām. Gaitenī ir tikai taka starp atbildētājas mantām. Pat prasītājas istabā stāv atbildētājas sekcija, kas aizņem pusi no istabas, ko viņa negrib izvest. Neskatoties uz to, apelācijas sūdzībā atbildētāja norādīja, ka viņa lieto mazāk nekā pusi no dzīvokļa.

Prasītājas ieskatā atbildētāja iesniedza apelācijas sūdzību, lai novilcinātu parāda piedzinu.

Ar Rīgas apgabaltiesas tiesneses 2016.gada 21.marta lēmumu ierosināta apelācijas tiesvedība (lietas 2.sējuma 6.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 32.^{1}pantu civillieta nosūtīta izskatīšanai Zemgales apgabaltiesai.

Ar Zemgales apgabaltiesas tiesneses 2016.gada 31.maija lēmumu lieta nolikta izskatīšanai apelācijas instances tiesas sēdē (lietas 2.sējuma 10.lapa).

Zemgales apgabaltiesā saņemti atbildētājas /pers. D/ pilnvarotā pārstāvja /pers. H/ paskaidrojumi, kuros papildus apelācijas sūdzībā minētajam norādīts, ka atbildētāja prasību neatzīst pilnībā turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

Pielikumā īres līgumam namu pārvalde „Daugava" norādījusi, ka dzīvojamās telpas ir tiesīga lietot arī atbildētāja /pers. D/, kura ir prasītājas meita. No īres līguma redzams, ka dzīvojamā telpa Nr./numurs/adrese/ ir atsevišķs dzīvoklis ar kopējo platību 42,83 m^2, kurā ir 2 istabas ar dzīvojamo platību 28,17 m^2.

Lai gan prasītāja prasībā norāda, ka saskaņā ar likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 10.panta otrās daļas noteikumiem pilngadīgiem ģimenes locekļiem kopā ar īrnieku ir solidāra mantiskā atbildība par dzīvojamās telpas īres saistībām, tomēr nav iesniegusi nevienu pierādījumu par to, ka izīrētājs jebkad būtu vērsies pie atbildētājas ar prasībām izpildīt kādu no īres līguma izrietošu saistību. Tieši pretēji, kā redzams no lietā iesniegtajiem rēķiniem par īres maksas un komunālo pakalpojumu maksājumu apmaksu, tie ir izrakstīti prasītājai, kas pilnībā atbilst Civillikuma 1682.pantā noteiktajam, ka katru kopparādnieku jeb solidāri saistīto var piespiest izpildīt visu saistību, un viņa izpildījums atsvabina pārējos no viņu saistības.

Attiecībā par zaudējumu atlīdzināšanas pienākumu, norādīts, ka prasība ir celta par zaudējumu atlīdzināšanas pienākumu, kas pamatots ar Civillikuma 1770., 1771., 1779.pantu, taču prasītāja nav pamatojusi, ar kādu iespējami prettiesisku darbību vai bezdarbību atbildētāja būtu nodarījusi prasītājai zaudējumus. Ja prasītāja kā zaudējumus vērtē pusi no prasītājas samaksātajiem īres maksas un komunālo pakalpojumu maksājumiem, tad atbildētājas ieskatā prasītāja, apmaksājot kreditoram pilnu viņai izrakstīto rēķinu, kā īrniece ir izpildījusi viņas līgumisko pienākumu. Savukārt likuma „Par dzīvojamo telpu īri" 9. un 10.pants, uz ko prasībā atsaukusies prasītāja, neparedz īrnieces tiesības celt prasību pret ģimenes locekli par nesamaksātās puses no komunālo pakalpojumu summas piedziņu.

Prasībā nav norādīts tiesisks pamats prasībai par puses no samaksātajiem komunālajiem pakalpojumiem piedziņu no īrnieces ģimenes locekles. Vēl jo vairāk - prasītāja ir aprēķinājusi atbildētājas parādu (nodarītos zaudējumus) par laika periodu no 2005.gada līdz 2015.gadam, taču nav pierādījusi, kā krietns un rūpīgs kreditors būtu savlaicīgi vērsusies ar prasību pret atbildētāju, informējot par zaudējumu radīšanu, norādot tiesisko pamatu to aprēķinam un lūdzot tos atlīdzināt. Līdz ar to prasītāja ir pārkāpusi Civillikuma 1653.pantā noteikto pienākumu atgādināt parādniecei par saistības izpildi.

Vienīgais lietā esošais brīdinājums ir no 2014.gada 10.janvāra, kurā norādīts, ka prasītāja vērsīsies tiesā ar prasību par atbildētājas dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšanu un izlikšanu no dzīvokļa. Tātad, deviņus gadus pēc 2005.gadā it kā neizpildītajām saistībām prasītāja ir atcerējusies par tām brīdināt. Turklāt nenorādot konkrētu it kā parāda summu.

Atbildētājas ieskatā **lietā nepamatoti nav tikusi pieaicināta trešā persona** SIA "Rīgas namu pārvaldnieks," kuras viedoklis par /pers. D/ saistības apjomu un saistības izpildi ir svarīgs un kuru var skart spriedums lietā. Proti, ir svarīgi noskaidrot, vai /pers. D/ pastāv jebkāds parāds (pārmaksa) pret izīrētāju, kādus maksājumus /pers. D/ ir veikusi izīrētājai un kādus komunālos pakalpojumus dzīvoklī var izmantot.

Lietā pastāv pamatotas šaubas (Civillikuma 1656. un 1657.pants) par atbildētājas saistību pret prasītāju vispār, jo saistības priekšmets nav balstīts tiesību normās un saistības apjoms - puse no samaksātās komunālo pakalpojumu summas - ir izraudzīts patvaļīgi. Turklāt atbildētāja no 2001.gada līdz 2013.gadam ir pastāvīgi dzīvojusi Hamburgā, Vācijā, kur bija laulājusies ar /pers. I/, ko apliecina pievienotā laulības apliecība un izziņa par dzīvesvietu. Līdz ar to viņa nav lietojusi strīda dzīvojamo telpu/adrese/, un nav izmantojusi telpās sniegtos komunālos pakalpojumus. Prasītājas kā īrnieces neziņošana izīrētājai, ka telpās prasītāja dzīvo viena, ir pašas prasītājas atbildība.

Tiesas sēdē apelācijas sūdzības iesniedzēja /pers. D/ nav ieradusies. Par tiesas sēdi atbildētājas pusei paziņots likumā noteiktā kārtībā (lietas 2.sējuma 12.lapa).

Apelācijas sūdzības iesniedzējas pilnvarotais pārstāvis /pers. H/ tiesā bija ieradies, bet tiesas sēdē nepiedalījās.

Uzklausot prasītājas pilnvarotā pārstāvja viedokli, apelācijas instances tiesa nolēma lietu izskatīt bez apelācijas sūdzības iesniedzējas un viņas pārstāvja klātbūtnes, atzīstot atbildētājas puses neierašanos par neattaisnotu.

Tiesas sēdē prasītājas /pers. C/ pilnvarotais pārstāvis /pers. B/ prasību uzturēja, apelācijas sūdzību neatzina. Piekrita pirmās instances tiesas izdarītiem secinājumiem, izvērtējot pierādījumus un nodibinātos apstākļus.

Motīvu daļa

Izvērtējot prasītājas pārstāvja paskaidrojumus, pārbaudot lietas materiālus un pamatojoties uz apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā, apelācijas instances tiesa secina, ka apelācijas instances tiesā izskatāmā /pers. C/ prasība pret /pers. D/ ir apmierināma, savukārt apelācijas sūdzība nav pamatota un noraidāma.

Kā izriet no Civilprocesa likuma 426.panta pirmās daļas apelācijas instances tiesai jāizskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2016.gada 11.janvāra spriedums tiek pārsūdzēts pilnā apmērā.

Apelācijas instances tiesas ieskatā nepamatots ir apelācijas sūdzības iesniedzējas pārmetums pirmās instances tiesai, ka netika dots laiks ne vienoties ar prasītāju, ne izmantot mediācijas procedūru, jo kā redzams no lietas materiāliem, puses tika informētas par mediācijas izmantošanu (lietas 1.sējuma 233.lapa), taču prasītāja paziņoja, ka vairs nespēj kontaktēties un normāli sarunāties ar atbildētāju (lietas 1.sējuma 236.lapa). Savukārt no tiesas sēdes protokola izriet, ka atbildētājai netika liegtas tiesības noslēgt ar prasītāju izlīgumu (lietas 1.sējuma 243.-244.lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 74.panta ceturtajai daļai atbildētāja tiesīga atzīt prasību pilnīgi vai daļēji. Kā redzams no lietas materiāliem atbildētāja atzina prasību, parakstoties apliecinājumā (lietas 1.sējuma 244.lapa). Līdz ar to apelācijas instances tiesa secina, ka prasības atzīšana radīja procesuālas sekas, kas noteiktas Civilprocesa likuma 193.panta piektajā daļā, proti, tiesa sprieduma motīvu daļā iekļauj tikai norādi uz normatīvajiem aktiem, pēc kuriem tiesa vadījusies. Šādos apstākļos nav pamatots apelācijas sūdzības iesniedzējas arguments, ka pirmās instances tiesai bija jāvērtē paskaidrojumos norādītie apstākļi un argumenti.

Saskaņā ar likumu "Par dzīvojamo telpu īri" 10.panta otro daļu *īrnieka ģimenes locekļiem ir tādas pašas tiesības un pienākumi kā īrniekam. Pilngadīgajiem ģimenes locekļiem kopā ar īrnieku ir solidāra mantiskā atbildība par dzīvojamās telpas īres līguma saistībām*. Minētais norāda uz to, ka arī īrnieka ģimenes locekļi ir atbildīgi par īres un komunālo pakalpojumu maksājumiem.

Izvērtējot apelācijas sūdzības saturu, apelācijas instances tiesa secina, ka netiek apstrīdēts, ka:

- dzīvoklī Nr./numurs/adrese/ no 1977.gada 25.novembra ir pierakstītas, vēlāk deklarētas divas personas, prasītāja /pers. C/ un atbildētāja /pers. D/;
- 2000.gada 14.augustā prasītāja /pers. C/ un Rīgas pašvaldības uzņēmums bezpeļņas organizācija namu pārvalde /Nosaukums A/ noslēdza dzīvojamās telpas īres līgumu par dzīvojamās telpas Nr./numurs/adrese/, nodošanu prasītājas lietošanā;
- atbildētāja /pers. D/ ir prasītājas ģimenes locekle - meita;
- par īres un komunālo pakalpojumu nesamaksāšanas sekām atbildētāja brīdināta ar 2014.gada 10.janvāra pirmstiesas brīdinājumu.

Augstākās tiesas Senāta 2011.gada 11.maija spriedumā lietā Nr.SKC184/2011 atzīts, ka (..) īrnieka ģimenes locekļiem ir ne tikai tādas pašas tiesības kā īrniekam (patstāvīgas tiesības lietot un izmantot dzīvojamo telpu), bet arī tādi paši pienākumi jeb saistības, kas izriet no īres līguma. Tādēļ īrnieka ģimenes locekļi ir solidāri atbildīgi arī par dzīvojamās telpas īres maksas un maksas par komunālajiem pakalpojumiem samaksu (likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 11.pants).

Likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 10.panta komentāros norādīts, ka īrnieka ģimenes locekļu mantiskā atbildība raksturojama kā solidāra atbildība (Civillikuma 1672. un turpmākie panti), kas noteikta ar likumu par saistībām, kuras izriet no dzīvojamās telpas īres līguma. Tas piešķir tiesības izīrētājam prasīt saistību izpildi gan no īrnieka, gan no viņa ģimenes locekļa, no viena vai visiem, pilnīgi pēc savas izvēles. Pēc tam, kad viens vai vairāki no viņiem ir norēķinājušies par saistībām ar izīrētāju, savstarpējās attiecības kārtojamas viņu pašu starpā (Civillikuma 1686.pants) (*sk. R.Krauze. Par dzīvojamo telpu īri. Likums ar komentāriem. Trešais papildinātais izdevums. - Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 49.lpp.*).

Kā izriet no paskaidrojumiem un apelācijas sūdzības satura, atbildētāja nav iebildusi, ka ir solidāri saistīta ar prasītāju par dzīvojamās telpas īres līguma saistībām, ka prasītāja /pers. C/ laika periodā no 2005.gada līdz 2015.gadam ir veikusi īres maksājumus un maksu par komunālajiem pakalpojumiem, ko pierāda lietā iesniegtie rēķini un maksājumu kvītis (lietas 1.sējuma 22.-232.lapa). Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājas maksājumi ir 5864,27 *euro*.

Civillikuma 1686.panta pirmā daļa paredz, ka *kopparādnieks, kas apmierinājis kreditoru, var prasīt no pārējiem atbilstošu atlīdzību, ja tam nav sevišķu šķēršļu.*

Kā atzīts tiesību doktrīnā, izskaidrojot Civillikuma 1686.panta jēgumu, tad kopparādnieku savstarpējie norēķini pēc kreditoru apmierināšanas izdarāmi pēc vienādu daļu principa, ja no apstākļiem neizriet citāds sadalījums (*sk. Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.-2400.p.). Sagatavojis autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. - Rīga, Mans Īpašums, 1998, 171.lpp.*).

Tātad, prasītājai kā vienai no solidāri saistītajiem, kas segusi maksājamo summu, ir tiesības pieprasīt atlīdzinājumu no atbildētājas /pers. D/.

Atbildētāja nav iebildusi norādītajiem veiktajiem maksājumiem strīdus laika periodā 1923,40 *euro* apmērā.

Veicot maksājumus prasītājai, apelācijas instances tiesa secina, ka atbildētāja ir atzinusi norunu ar prasītāju par savstarpēju norēķināšanos.

Lietā nav izšķirošas nozīmes, cik lielu platību atbildētāja no dzīvojamās telpas lietojusi, bet izšķiroša nozīme pušu norunai par maksājumu sadalījumu. Ņemot vērā, ka atbildētāja nav lietā pierādījusi norunu ar prasītāju par citādiem savstarpējiem norēķiniem, atbildētājai jānorēķinās ar prasītāju pēc prasītājas norādītā maksājumu sadalījuma.

Ar lietā esošajiem rēķiniem un maksājumu kvītīm, kas izrakstīti uz prasītājas vārda, pierādīts, ka atbildētāja nav maksājusi par dzīvokļa īri un pakalpojumiem, par ko viņai par laika periodu no 2005.gada 1.janvāra līdz 2015.gada 31.augustam ir sakrājies parāds prasītājai 1970,44 *euro*. Atbildētāja tiesai nav pieteikusi argumentētus iebildumus prasītājas sagatavotajam parāda summas aprēķinam.

Ievērojot, ka dzīvojamās telpas īres līguma 2.1.punktā tika noteikts termiņš maksājumu veikšanai, nav pamatota apelācijas sūdzības iesniedzējas pilnvarotā pārstāvja paskaidrojumos norāde, ka prasītāja pārkāpusi Civillikuma 1653.pantā noteikto pienākumu.

Tā kā minētie maksājumi nav veikti, pirmās instances tiesa pamatoti nospriedusi piedzīt par labu /pers. C/ samaksāto maksājumu, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, parādu.

Neskatoties, ka pirmās instances tiesa lietas faktiskajiem apstākļiem piemērojusi tikai Civillikuma 1402. un 1779.pantu, apkopojot iepriekš minēto, apelācijas instances tiesa uzskata, ka pirmās instances tiesa pamatoti prasību apmierinājusi apstākļos, kad atbildētāja celto prasību atzinusi.

Apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nedod pamatu noraidīt prasību attiecībā pret apelācijas sūdzības iesniedzēju, jo atbilstoši atbildētājas norādītajai likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 10.panta interpretācijai dzīvojamās telpas īres līgums būtu jāslēdz ar visiem tajā dzīvojošiem pilngadīgajiem ģimenes locekļiem.

Nevar būt pamats prasības noraidīšanai apelācijas sūdzības iesniedzējas pilnvarotā pārstāvja paskaidrojumos norādītais arguments par to, ka nav pieaicināta kā trešā persona SIA "Rīgas namu pārvaldnieks," kuru var skart spriedums lietā.

Civilprocesa likuma 78.panta trešā daļa noteic, ka *trešās personas var iestāties lietā, pirms ir pabeigta lietas izskatīšana pēc būtības pirmās instances tiesā. Tās var pieaicināt piedalīties lietā arī pēc pušu vai prokurora lūguma.*

No minētās normas gramatiskā formulējuma nepārprotami izriet, ka: 1) trešās personas var iestāties lietā pēc savas iniciatīvas, vai tikt pieaicinātas piedalīties lietā, pamatojoties uz kādas no pusēm vai prokurora lūgumu; 2) trešās personas pieaicināšana notiek pirms lietas izskatīšanas pēc būtības pabeigšanas pirmās instances tiesā.

Civilprocesa likuma 11.nodaļa nesatur norādi par trešās personas pieaicināšanu pēc tiesas iniciatīvas. Tas atbilst koncepcijai par tiesas kā pušu sacīkstes vērotājas lomu civilprocesā un izskaidrojams arī ar ieinteresēto personu, kas nav iesaistījušās procesā kā trešās personas, tiesībām aizsargāt savas intereses citā procesā, piemēram, celt prasību par strīda priekšmetu, izvirzīt iebildumus, kurus attiecībā uz savām tiesībām un pienākumiem tās būtu varējušas izvirzīt u.tml. (*sk. Civilprocesa likuma komentāri. I daļa (1.-28.nodaļa). Otrais papildinātais izdevums. Sagatavojis autoru kolektīvs. Prof. K.Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu namu aģentūra,2016, 282.-283.lpp.*).

No lietas materiāliem neizriet, ka puses vai kāda persona būtu pieteikuši lūgumu par trešās personas pieaicināšanu lietā. Tas nozīmē, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas pilnvarotā pārstāvja pārmetumiem par SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" pieaicināšanu trešās personas statusā nav juridiska pamatojuma.

Attiecībā uz apelācijas sūdzības iesniedzējas pārstāvja paskaidrojumos argumentu par atbildētājas saistību pret prasītāju neesamību sakarā ar to, ka atbildētāja no 2001.gada līdz 2013.gadam ir pastāvīgi dzīvojusi Hamburgā, Vācijā un nav lietojusi dzīvojamo telpu un nav izmantojusi sniegtos komunālos pakalpojumus, ir norādāms, ka atbilstoši likuma "Par dzīvojamo telpu īri" 37. un 38.pantam īrnieka ģimenes locekļa pagaidu prombūtne neatbrīvo viņu no visu dzīvojamās telpas īres līgumā paredzēto saistību izpildes, tātad arī no nepieciešamo maksājumu veikšanas.

Bez tam pašas atbildētājas interesēs bija paziņot izīrētājam par savu prombūtni ievērojot uz to brīdi spēkā esošo Ministru kabineta 2006.gada 12.decembra noteikumu Nr.999 "Kārtība, kādā dzīvojamās telpas īrnieks un izīrētājs norēķinās ar pakalpojumu sniedzēju par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu" 8. un 9.punktu.

Apelācijas sūdzībā tiek lūgts prasības apmierināšanas gadījumā spriedumā noteikt piedzenamās summas sadali uz 36 mēnešiem.

Civilprocesa likuma 438.panta pirmā daļa paredz apelācijas instances tiesai tiesības pēc lietas dalībnieka pieteikuma lemt par sprieduma izpildes sadalīšanu termiņos, ievērojot pieteicēja mantisko stāvokli vai citus svarīgus apstākļus.

Lietā iesniegta Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izziņa (lietas 1.sējuma 253.lapa), kas apliecina, ka atbildētāja nav uzskaitē kā pakalpojumu saņēmēja. Apelācijas instances tiesa secina, ka minētā izziņa nepierāda atbildētājas mantisko stāvokli. Līdz ar to, nepierādot savu mantisko stāvokli vai citus svarīgus apstākļus, apelācijas instancei nav pamata apmierināt pieteikto lūgumu par sprieduma sadalīšanu termiņos.

Tā kā apelācijas instances tiesā izskatāmā prasība tika apmierināta, atbilstoši Civilprocesa likuma 41.panta pirmajai daļai no /pers. D/ par labu /pers. C/ piedzenami tiesas izdevumi 300,27 *euro*, proti, samaksātā valsts nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi (lietas 1.sējuma 8., 9.lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta noteikumiem lietā radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 14,83 *euro* – pirmās instances tiesā 4,68 *euro* un apelācijas instances tiesā 10,15 *euro*, kas nav samaksāti iepriekš (lietas 1.sējuma 3.lapa, lietas 2.sējuma uzziņas lapa, 12., 30.lapa). Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu šie izdevumi piedzenami no atbildētājas /pers. D/ par labu valstij.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumus atbildētājai /pers. D/ nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei no tā spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājai atzīstamas tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos 6% gadā no piespriestās parāda summas līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.-434.pantu, Zemgales apgabaltiesa

nosprieda

apmierināt /pers. C/ prasību pret /pers. D/ par samaksāto komunālo pakalpojumu piedziņu.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, samaksāto maksājumu, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu, parādu 1970,44 *euro* par laika periodu no 2005.gada 1.janvāra līdz 2015.gada 31.augustam un tiesas izdevumus 300,27 *euro*.

Atzīt /pers. C/, personas kods /personas kods/, tiesības saņemt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, likumiskos 6% gadā no piespriestās parāda summas līdz sprieduma izpildei.

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 14,83 *euro*.

Noteikt atbildētājai termiņu sprieduma daļā par naudas summu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas, uzliekot par pienākumu iesniegt Zemgales apgabaltiesas kancelejā pierādījumus par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksu valsts ienākumos sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa laikā.

Spriedumu 30 dienu laikā var pārsūdzēt Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Zemgales apgabaltiesā.

Pilna sprieduma sastādīšanas datums – 2016.gada 21.decembris.

Tiesnese referente D.Baltā

Tiesnese A.Misiuna

Tiesnesis R.Rinčs